

VERITAS

Történetkutató Intézet és Levéltár

Tartalom

- VERITAS-est
- Hírek
- Olvasnivaló
- *Egy „meghitt” kapcsolat kezdetei – A csehszlovák és a magyar belügy együttműködése*
- *Szovjet hírszerzői szálak és a magyar békekísérletek London felé*
- *A borhamisítás XIX. század végi hőskora és a borfogyasztás átalakulása a filoxéra után*
- Cikkajánló
- Adatkezelési tájékoztató

VERITAS-est

Az 1944-es mentesítések

Február 7-én, kedden 18 órakor rendezzük a VERITAS-estek sorozat hetvenhetedik vitáját *Az 1944-es mentesítések* címmel. A témát **Ujváry Gábor** intézetvezető-moderálása mellett **Bajcsy Ildikó**, a Clio Intézet történésze és **Hollósi Gábor** főmunkatársunk vitatják meg.

A vita [ezen a linken is követhető](#).

Kép: Fortepan/Lili Jacob

[Tovább a linkre](#)

Hírek

Az Anyanyelvápolók Szövetsége *Nyelvünk és kultúránk barátainak* oldalán **Szakály Sándorral** készült interjú látható. A Tempora mutantur sorozatban készült filmben a VERITAS Intézet főigazgatójának beszélgetőtársa Cservenka Judit és Blankó Miklós.

Olvasnivaló

Egy „meghitt” kapcsolat kezdetei – A csehszlovák és a magyar belügy együttműködése

A Varsói Szerződés államainak vezetői nem csak gazdasági vagy katonai téren igyekeztek tevékenységüket összehangolni, hanem a belügy berkein belül is a közös kooperációra törekedtek. A magyar és a csehszlovák pártszervek 1958. decemberi találkozója során megállapították, hogy „...a két ország közötti baráti kapcsolatok politikai, gazdasági és kulturális élet összes vonalán eredményesen fejlődnek a kölcsönös testvéri segítség és együttműködés szellemében.” Ezt követően Prágában 1958. december 17-től 19-ig tartották a két ország BM-küldöttségeinek a találkozóját, amelynek során az „... operatív együttműködés további szélesítéséről” igyekeztek megállapodni. Magyar részről Biszku Béla belügyminiszter, Galambos József ezredes, a BM főosztály vezetője, Moró István alezredes és Hazai Jenő BM-osztályvezetők, míg a másik oldalról Rudolf Barák, mint a csehszlovák vendéglátók feje, Josef Kudrna a belügyminiszter első helyettese, Jaroslav Miller ezredes BM főosztályvezető, Vladimír Matousek ezredes főosztályvezető és Frantisek Krejca százados, a minisztériumi főbizottság első titkára vett részt.

[Kiss Dávid teljes cikke itt olvasható el](#)

Szovjet hírszerzői szálak és a magyar békekísérletek London felé

A második világháború alatt folytatott magyar béketapogatódzások és a titkos diplomáciai lépések megítélésénél gyakori közhely, hogy a magyarok úgymond nem képesek titkot tartani. Érdeemes lenne azon mindemellett eleve eltöprengeni, hogy miközben nagy létszámú hírszerzői és diplomáciai apparátusok dolgoztak a hadat viselő táborokban, bármely oldalon, maximális titoktartás egyáltalán lehetséges volt-e? Hiszen a régi mondás is azt tartja minden titokról, hogy akárcsak egy bőre szabott nadrág, egyetlen embernek

túlontúl is szellős, de kettőnek már bizonyosan szűk. A háborús ellenfelek táborán átnyúló kapcsolati szálak, az információk áramlása és a dezinformáció úgyszintén, felettébb fontos szerepet játszottak a háború menetében, egy nagyobb játszma részeként. Mindenki igyekezett mindenkit árgus szemekkel figyelni, a szerzett információkat pedig saját céljai szerint használhatta fel. Így például Beneš a csehszlovák emigráns kormány élén a magyar próbálkozásokról szerzett informális értesüléseivel egyenesen a sajtóhoz fordult (aminek Londonban nem különösebben örültek). Információikat az egy táboron belül küzdők sem feltétlenül osztották azonban meg egymással. A britek gyanakvása a szovjetek háború utáni céljait illetően végig megmaradt és Moszkva sem adta fel végül korábbi céljait a nyugati demokráciákkal szemben. Az együttműködés erősen antagonisztikus volt tehát. Sok tekintetben más lehetett megfelelő vagy kívánatos a szovjet elgondolások vagy hosszabb távú érdekek szempontjából, mint amit például Churchill üdvösnek tartott.

Kép: Wikimedia Commons/Spudgun67

[Joó András teljes cikke itt olvasható el](#)

A borhamisítás XIX. század végi hőskora és a borfogyasztás átalakulása a filoxéra után

Az élelmiszer-hamisítás változatos világa – ha lenne ilyen – az emberi leleményesség igencsak vastkos kötetével érne fel. Ebben a *Borhamisítás*

Magyarországon fejezet terjedelmes helyet foglalna el. A borhamisítás története hazánkban az 1870-es években kezdődött. Azért nem korábban, mert azelőtt mindig elegendő – vagy majdnem elegendő – termelt a Kárpát-medencében. A 19. század 80-as éveinek közepén ugyanis megjelent és futótűzként terjedt és pusztított a filoxéra a kötött talajon lévő szőlősökben. Már ennek előtte is fogyatkozóban volt a hazai bor a megnövekedett italfogyasztás miatt (a borivás az 1848–49-es szabadságharc leverése után a nemzeti ellenállás egyik szimbóluma is volt a sörivő Habsburgokkal szemben), amit külföldi, elsősorban olasz borkereskedőktől pótoltak.

Kép: Fortepan/ Székely Márton

[Kincses Katalin Mária teljes cikke itt olvasható el](#)

Cikkajánló

A doni katasztrófa

A kolozsvári *Korunk* januári száma a doni katasztrófával foglalkozik. Az összeállítás szerzői: Pritz Pál, Szabó Péter, **Szakály Sándor**, Kovács Vilmos, Karsai László és Csapody Miklós.

[Tovább az írásra](#)

Európa amerikai vazallussá válásának első stációja

Ligeti Dávid írja: „Százöt éve, 1918. január 8-án Woodrow Wilson amerikai elnök hazája kongresszusa előtt 'gyűjtő hatású' szónoklatot tartott, amelyben egyszerre rögzítette az Egyesült Államok háborús céljait, valamint felvázolta, hogy Washington miképpen képzei el a világ jövőjét az akkor még csak nagy háborúnak hívott konfliktus után. A beszédet órákon belül írásban is publikálták, ahol az elnök feltételrendszerét 14 pontban rögzítették.”

[Tovább az írásra](#)

Dániel könyve prófeciáinak keletkezési ideje

Kovács Kálmán Árpád írása. „[...]Közben Kr. e. 585-ben (nem sokkal Jeruzsálem babiloni elpusztítása után) a nyugati méd terjeszkedés megakadt a Halüsz-folyó mentén. Tudománytörténetileg fontos, hogy milétoszi Thalész előre kiszámolta azt a napfogyatkozást, ami akkor átmeneti fegyvernyugváshoz vezetett. A méd-lüd határmenti háborúskodásoknak az 560-ban összekovácsolt méd-lüd-kilikiai-babiloni békerendszer vetett véget tizenöt évre [...]"

[Tovább az írásra](#)

Az új Adatkezelési Tájékoztatónkat [itt tudja elolvasni:](#)

A VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár kizárólag a saját rendezvényeivel és programjaival kapcsolatos meghívók és értesítők küldésére használta fel eddig az Ön személyes adatait (név és e-mail cím), azokat harmadik félnek nem adja át a jövőben sem. Ha nem ért egyet az Ön személyes adatainak (név, e-mail cím) további kezelésével, és a jövőben nem szeretne hírlevél formájában értesülni a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár legújabb híreiről, rendezvényeiről és programjairól, akkor kérjük, hogy jelezze ezt az info@veritas.gov.hu címen! Ebben az esetben véglegesen és helyreállíthatatlanul töröljük Önt az adatbázisunkból. Ha az adatkezeléssel kapcsolatban bármilyen kérdése vagy észrevétele van, akkor forduljon hozzánk az info@veritas.gov.hu e-mail címen.

Bízunk benne, hogy továbbra is figyelemmel kíséri a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár tevékenységét.

Copyright © VERITAS INTÉZET ÉS LEVÉLTÁR

Nem szeretne több hírlevelet kapni? [Ide kattintva iratkozhat le.](#)